

AVIZ
referitor la proiectul de Lege privind
Statutul aleșilor locali

Analizând proiectul de **Lege privind Statutul aleșilor locali**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.16 din 6.02.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare stabilirea Statutului juridic al aleșilor locali, sens în care sunt instituite norme privind, în principal: exercitarea mandatului de către consilierii locali și consilierii județeni, primar și viceprimar, președintele și vicepreședintele consiliului județean, precum și de către delegatul sătesc; incompatibilitățile acestor funcții publice; protecția legală a aleșilor locali; drepturile, obligațiile, răspunderile juridice și sancțiunile aplicabile.

2. În ansamblul său, proiectul de lege este în conformitate cu principiile și normele constituționale, precum și cu Carta Europeană a Autonomiei Locale, ratificată de Parlament.

Având în vedere că proiectul unei noi legi privind administrația publică locală - lege organică și, totodată, legea cadru în materie - se

află într-o fază avansată a procedurii parlamentare, prezentul proiect va trebui corelat cu dispozițiile acesteia.

Din acest punct de vedere, sugerăm revederea dispozițiilor art.94(2) din proiect potrivit cărora "La data intrării în vigoare a prezentei legi, prevederile având același obiect cuprinse în Legea administrației publice locale se modifică în mod corespunzător", deoarece Statutul ar trebui să fie în concordanță cu prevederile acestei legi organice și nu invers.

3. Având în vedere principiul separației puterilor în stat, sugerăm, de asemenea, și revederea dispozițiilor referitoare la componența Colegiului de disciplină abilitat să aplice sancțiuni disciplinare primarului (art.93 alin.(2) și (4)) care prevăd că președintele colegiului este un judecător, desemnat de președintele tribunalului.

4. Pentru respectarea principiului constituțional al activității legii, soluția cuprinsă în art.95 din proiect, potrivit căreia "**până la data intrării în vigoare** a prezentei legi, Guvernul va aproba hotărârile necesare punerii în aplicare a prevederilor acesteia" este necesar să fie revăzută.

Menționăm că potrivit art.78 din Constituție, "legea intră în vigoare **la data publicării în Monitorul Oficial, sau la data prevăzută în textul ei**", iar potrivit art.107(2) din Constituție "hotărârile Guvernului se emit pentru organizarea executării legilor". Ca atare, atâta timp cât o lege nu a intrat în vigoare, ea nu poate constitui temei legal pentru hotărârile Guvernului de punere în executare a acesteia.

5. Avându-se în vedere specificitatea administrației publice a municipiului București, care constituie un capitol distinct al Legii nr.69/1991 (Cap.VI), apreciem că ar fi fost necesar ca proiectul de Statut al aleșilor locali să cuprindă și unele norme care să exprime această specificitate sau, cel puțin, să fie înscrisă o normă generală care să prevadă că dispozițiile Statutului se aplică în mod corespunzător și consilierilor Consiliului **General** al municipiului București, primarului **general** al municipiului București și viceprimarilor, precum și consilierilor consiliilor locale **ale sectoarelor** municipiului București, primarilor și viceprimarilor acestora.

6. Dată fiind importanța pe care prevederile proiectului le reprezintă pentru aleșii locali, apreciem că ar fi fost util ca acestea să fi fost dezbătute, în prealabil, și cu organizațiile asociative ale acestora, constituite potrivit

legii (Asociația președinților consiliilor județene, Liga primarilor municipiilor și orașelor). În situația în care acest lucru s-a realizat, ar trebui să se facă o mențiune corespunzătoare în Expunerea de motive.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Proiectul de lege nu cuprinde, în antet, autoritatea publică, respectiv Camera Deputaților și Senatul, care îl adoptă, și nici formula introductivă utilizată la adoptarea legilor:

"Parlamentul României adoptă prezenta lege:".

2. La art.2 alin.(1), propunem înlocuirea expresiei "consilierii locali și județeni", prin expresia "consilierii locali și **consilierii județeni**". Propunerea este valabilă și pentru celelalte norme din cuprinsul proiectului unde este folosită această expresie.

3. Apreciem că referirea la "aleșii locali" din cuprinsul art.6 alin.(2) este improprie, deoarece textul are în vedere, așa cum de altfel rezultă și din titlul secțiunii, numai pe **consilieri** și nu toate persoanele din categoria "aleșilor locali", cum ar fi primarii. De aceea, propunem ca textul să se refere la **validarea mandatului de consilier local sau consilier județean**.

4. La art.6 alin.(3), se prevede că exercitarea drepturilor se face "**de la data depunerii jurământului**" de către consilierii validați, promovându-se astfel o altă soluție decât cea prevăzută la alin.(1) al aceluiași articol, potrivit căruia exercitarea mandatului de către consilierii validați începe "**de la data declarării consiliului ... ca legal constituit**". Este deci necesar ca aceste două prevederi să fie corelate.

5. La art.8 alin.(2), sugerăm să se precizeze situațiile în care consilierii au dreptul și îndatorirea să poarte semnul distinctiv. Această propunere privește și art.14 alin.(2).

6. În ceea ce privește încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de consilier, prevăzută la art.9 alin.(2), propunem ca între situațiile enumerate în text să fie avută în vedere și aceea în care, **urmare a reorganizării unității administrativ-teritoriale, domiciliul consilierului nu mai aparține unității administrativ teritoriale în care acesta a fost ales**.

7. La art.10, semnalăm că, în principiu, demisia nu este o "**cerere**", cum se prevede în text, ci un act de voință unilaterală, care trebuie doar adusă la cunoștința celui abilitat să "ia act" de aceasta și să declare funcția vacantă. Sugerăm revederea textului.

Propunerea este valabilă și pentru art.17 alin.(1).

8. Pentru evitarea eludării legii în ceea ce privește momentul încetării mandatului de consilier, la art.11 propunem completarea textului cu precizarea că mențiunea în actul de identitate **trebuie făcută în termenul legal**.

9. Semnalăm că textul alin.(2) al art.11 reglementează o **excepție**, fără ca în prealabil să existe o normă care să expliciteze situația încetării calității de consilier înainte de expirarea mandatului în cazul imposibilității exercitării acestuia pe o perioadă mai mare de 6 luni consecutive. Menționăm că în cazul primarului, o asemenea situație este reglementată (art.17 alin.(4)), textul făcând apoi trimitere, în mod corect, la aceeași excepție.

Propunem deci că norma din cuprinsul alin.(2) al art.11 să fie precedată de o normă care să constituie regula, după care să fie inserat textul actualului alin.(2).

10. Dispozițiile art.11 reglementează cazurile de încetare a mandatului de consilier. Din modul de redactare a părții de debut a alin.(3) al art.11, nu rezultă însă cu claritate că acesta se referă la situațiile de **încetare a mandatului de consilier** prevăzute de art.9 alin.(2) lit.f), g) și h).

Pentru acest motiv, sugerăm ca textul să debuteze, astfel: **"Încetarea mandatului de consilier, potrivit art.9 alin.2 lit.f), g) și h), intervine numai după ..."**.

11. La art.12 alin.(1), propunem să se analizeze dacă nu ar fi mai indicat ca în locul expresiei "în prima ședință **ordinară**" să se folosească expresia "în prima ședință", dându-se astfel posibilitatea consiliului de a lua act de încetarea mandatului chiar și într-o ședință extraordinară a consiliului. Această propunere este valabilă și pentru art.16 alin.(1).

Totodată, la alin.(1) al art.12 semnalăm că s-a scris greșit cuvântul "adoptată", în loc de "**adoptă**".

12. Potrivit alin.(1) al art.17, primarul poate demisiona, prin cerere scrisă adresată consiliului local și **prefectului**. Semnalăm însă că textul reglementează doar modul de soluționare a cererii de către consiliu, prefectului înaintându-se hotărârea consiliului local și un extras din procesul verbal al ședinței, nerezultând din aceasta competența prefectului în soluționarea cererii. Sugerăm revederea textului.

13. La art.20 alin.(1) lit.c), este necesar ca textul să facă referire la regia **autonomă**, motiv pentru care, în rândul 1 propunem introducerea cuvântului "autonome".

14. Considerăm că textul art.20 alin.(2) ar trebui să fie mai explicit deoarece, la un moment dat, instituția suspendării ar putea conduce la situația existenței a două persoane validate pentru exercitarea aceleiași funcții de consilier (textul reglementând o așa-zisă validarea "temporară").

Totodată, propunem ca textul să se refere la "**aceeași listă de candidați**" și nu la "lista respectivă". În plus, sugerăm să fie avută în vedere și situația prevăzută de art.12 alin.(4).

15. La art.24, propunem ca textul să prevadă ce se înțelege prin expresia "Schimbările intervenite în activitatea consilierilor".

16. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem ca debutul alin.(2) al art.25 să fie reformulat, astfel:

"(2) În situația în care consilierul a procedat la încetarea stării de incompatibilitate, după sesizarea comisiei de specialitate **dar înainte de pronunțarea consiliului local sau județean**, în procesul verbal al ședinței ...".

17. La art.29 este necesar ca textul să nu se mai refere la primari, deoarece art.26 la care se face trimitere reglementează situația acestora.

18. Având în vedere că incompatibilitățile pentru funcțiile prevăzute la art.31 sunt aceleași ca și cele pentru primari și consilieri, apreciem că textul acestui articol ar trebui reformulat, deoarece din actuala redactare rezultă că ar exista incompatibilități distincte.

19. Pentru un plus de precizie juridică, la art.32 alin.(2), propunem înlocuirea expresiei "libertății de acțiune", prin expresia "asigurarea liberului exercițiu al mandatului".

20. Propunem ca art.34 să se refere doar la reținerea, arestarea sau trimiterea în judecată a aleșilor locali, eliminându-se referirea la "amendarea" acestora, deoarece respectiva măsură nu este suficient de bine circumstanțiată, existând riscul încunoștințării autorității publice și a prefectului și despre fapte nerelevante pentru activitatea acestora.

Totodată, este necesar ca expresia "cu termen", să fie înlocuită cu expresia "**în termen**".

21. La art.42 alin.(2), pentru a se conferi textului un plus de claritate, propunem înlocuirea expresiei "mai puțin", cu expresia "cu

excepția" și adăugarea prepoziției "precum" înainte de sintagma "cercetătorii științifici".

22. Pentru corelare cu soluția propusă la art.44 alin.(1), apreciem că alin.(3) al aceluiași articol ar trebui să nu mai facă referire la "refuzul **angajării sau numirii** în funcția deținută anterior", deoarece potrivit alin.(1) reluarea activității se realizează **în executarea aceluiași contract de muncă sau act de numire**.

Sugerăm reformularea textului, astfel:

"(3). - În cazul în care conducerea persoanei juridice refuză reluarea activității în funcția deținută anterior, persoana în cauză ...".

23. Apreciem că textul art.46 alin.(1), ar trebui să fie mai explicit, în sensul de a menționa, cel puțin exemplificativ, cazurile în care reluarea activității "nu mai este posibilă".

24. Soluția propusă la art.47 pentru calcularea sau recalcularea pensiei trebuie pusă de acord cu dispozițiile Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

25. La art.49, textul are caracter prea general, fiind necesară circumstanțierea situațiilor în care aleșii locali au dreptul de inițiativă, respectiv doar la actele autorităților administrației publice locale.

26. La art.50 alin.(2) și la art.51, apreciem că textele ar trebui să prevadă că respectivele cheltuieli sunt făcute **"în legătură** cu exercitarea mandatului".

Totodată, art.51 ar trebui să menționeze cu mai multă precizie ce se înțelege prin eventualele pagube ce sunt pricinuite în exercitarea funcției, în caz contrar textul ar da loc la interpretări.

Legat de acest aspect, apreciem că și la art.56 "deplasarea în alte localități" a aleșilor locali ar trebui mai bine circumstanțiată, respectiv numai la cele din cuprinsul unității administrativ teritoriale în care sunt aleși, în caz contrar orice deplasare ar putea fi interpretată cu ușurință ca fiind în exercitarea mandatului.

27. Sugerăm ca textul art.62 să fie reformulat și să facă referire numai la regulament, la regulile de disciplină și la utilizarea unui limbaj corespunzător.

28. La art.63 prima teză, referitoare la "situațiile" în care interesele aleșilor locali "contravin intereselor generale", textul are un caracter prea general, motiv pentru care propunem reformularea acestuia, astfel încât să exprime cu mai multă claritate intenția inițiatorului.

29. La art.64, considerăm că probitatea trebuie să existe fără ca autoritatea administrației publice locale să hotărască în acest sens. Este necesară deci revederea textului.

30. La art.72, sugerăm ca textul să fie completat și cu răspunderea **contravențională**. De altfel, chiar și dispozițiile art.34 din prezentul proiect fac referire la această formă a răspunderii juridice.

31. Menționăm că art.73 alin.(1) are în vedere numai răspunderea proprie a consilierilor, deși actuala lege organică în materie prevede, la art.32, că ei răspund și **solidar** "pentru activitatea consiliului local din care fac parte și pentru hotărârile acestuia, pe care le-au votat". Propunem completarea corespunzătoare a textului.

32. Pentru un spor de rigoare normativă, la art.74 alin.(1) lit.g), propunem să se prevadă limita minimă și maximă a perioadei în care se aplică sancțiunea retragerii indemnizației de ședință, expresia generală "pe o perioadă limitată de timp", putând fi înțeleasă și aplicată în mod neuniform.

Totodată, ar fi fost necesar ca printr-o normă distinctă, prealabilă, să fi fost reglementate și abaterile disciplinare pentru care se aplică aceste sancțiuni.

33. Deși textele anterioare nu prevăd sancțiunea chemării la ordine pentru utilizarea unor expresii sau cuvinte care au generat un incident, art.77 reglementează această sancțiune numai sub acest aspect. Sugerăm revederea textului.

34. La art.85, se prevede posibilitatea **demiterii** consilierului, pentru abateri deosebit de grave, "în condițiile prevăzute de Legea administrației publice locale".

Menționăm că în prezent această lege nu reglementează decât măsura "suspendării din funcție a consilierului", nu și pe cea a demiterii lui (art.34 alin.2). Ca atare, textul proiectului trebuie pus de acord cu prevederile legii la care face trimitere.

35. Pentru aplicarea uniformă a dispozițiilor, la art.87 alin.(1), propunem să se prevadă situațiile în care se aplică fiecare dintre sancțiunile respective sau, cel puțin criteriile care trebuie avute în vedere la "alegerea" sancțiunii și la "dozarea" acesteia.

36. Propunem reformularea art.89 deoarece, în actuala redactare, intenția inițiatorului nu este exprimată cu suficientă claritate.

37. La art.90, propunem ca textul să fie revăzut și reformulat, deoarece nu este posibil ca "eliberarea din funcție" - prevăzută ca

sanctiune la art.87 alin.(1) lit.d), la care se face trimitere - să nu aibă "nici un efect asupra mandatului de consilier", **deși respectiva persoană a încălcat Constituția, legile țării sau a prejudiciat cu rea credință interesele locuitorilor** (art.87 alin.(4)).

38. La art.92, propunem eliminarea textului prevăzut la lit.f), întrucât Legea administrației publice locale prevede necesitatea avizului secretarului **doar în cazul proiectelor de hotărâri** ale consiliului - art.53 alin.(1) lit.a) -, dispozițiile primarului fiind acte administrative de autoritate care exprimă o **voință unilaterală**.

39. La art.93 alin.(1), sunt reglementate sancțiunile aplicabile primarului.

Semnalăm faptul că printre aceste sancțiuni nu se prevede și măsura **demiterii din funcție**, măsură care, în prezent, este prevăzută de art.41 din Legea administrației publice locale.

Sub acest aspect este de menționat că măsura demiterii nu este prevăzută în proiect (art.87) nici pentru viceprimar, deși Legea nr.69/1991, republicată, prevede, la art.47 alin.(2) posibilitatea demiterii din funcție și a acestuia. Propunem revederea textelor.

p. PRESEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 97/08.02.2001